

RAHMI M. KOÇ BİLİM MADALYALARI SAHİPLERİNİ BULDU

Koç Üniversitesi tarafından, başarılı ve **N**öncü bilim insanlarını ödüllendirerek, bilime hizmet etmek amacıyla başlatılan **Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası bu yıl online törenle sahiplerini buldu.

Üniversitesinde yapılan açıklamaya göre, 2019 ve 2020 yıllarına ait ödüller, iktisadi, idari, sosyal, insani bilimler ve hukuk alanlarında çığır açıcı çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip ile fen, mühendislik ve tıp bilimleri alanında çalışmaları olan İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'un oldu.

Prof. Dr. Garip, 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olan göç konusunda ileri veri toplama yöntemlerini kullanarak gerçekleştirdiği çalışmalara istinaden 2019 yılı **Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ödülüne layık görüldü. Prof. Dr. Hatice Altuğ ise nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nano-biyo-fotonik uygulamalar alanındaki öncü katkısıyla 2020 yılı **Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nın sahibi oldu.

Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Nur Yalman, törendeki konuşmasında, bu yıl **Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı dünya çapında ilham veren çalışmalar nedeniyle iki bilim insanına vermekten büyük gurur duyduklarını belirtti.

Yalman, şunları kaydetti: "İdari, sosyal, insani bilimler ve hukuk alanlarında önemli çalışmalarla imza atan Prof. Dr. Filiz Garip ile fen, mühendislik ve tıp bilimleri alanında çığır açan araştırmaları bulunan Prof. Dr. Hatice Altuğ'u tebrik ediyorum. Bundan sonra da büyük başarılarla isimlerinden söz ettireceklerine inandığımızı ifade etmek istiyorum. Bugün üniversitemiz dünyanın en saygın akademik kuruluşları arasında haklı bir yer edinmiş ise ismi Caltech ve École Normale Supérieure gibi efsanevi üniversitelerle birlikte anılıyor ise bu başarının en önemli mimarlarından biri hiçbir zaman desteğini esirgemeyen Onursal Başkanımız sevgili Rahmi **Koç**'tur. Ülkemizin insani hayırseverliği asırlardan beri gelen olağanüstü yardım vakıflarıyla kanıtlanmıştır. Türk insanının iyiliğini ve hayırseverliğini Rahmi **Koç** Semahat Arsel ve bütün **Koç** Ailesi canlı bir şekilde temsil

Türkiye'nin yetiştirdiği, evrensel bilgi birikimine katkıda bulunan başarılı bilim insanlarını ödüllendiren, "Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası" 2019 ve 2020 yılı ödülleri, düzenlenen online törenle Prof. Dr. Filiz Garip ve Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi.

etmektedir. **Koç Üniversitemiz** de çok kıymetli öğretim kadrosu, harika kampüsü, değişik ve muhteşem araştırma merkezleri, tıp fakültesi ve hastanesi ile bu yapılan hayır eserlerinin belki de en önemlisidir."

Koç Üniversitesinin her geçen gün Türkiye ve dünyanın en iyi eğitim kurumları arasındaki yerini pekiştirdiğini ifade eden Yalman, "Bu yıl, 27'inci kuruluş yılını geride bırakacak olan Üniversitemiz 7 fakülte, 24 araştırma merkezi, 5 araştırma ve eğitim forumu, 322 laboratuvar ve **Koç Üniversitesi** Araştırma Hastanesi'yle Türkiye'nin en önemli eğitim ve araştırma kurumlarından biri haline gelmiştir." dedi.

'BİLİMDEKİ DEĞİŞİM HIZI ARTIK YÜZ YILLAR VEYA ON YILLARLA DEĞİL YILLAR VE HATTA AYLARLA ÖLÇÜLÜR OLDU'

Prof. Dr. Nur Yalman, şöyle devam etti: "Bu muazzam ve doğrusu hayret verici başarıyı takdim edilen **Koç Üniversitesi** Rahmi M. **Koç** Bilim Madalyası ile çok somut bir şekilde tespit etmiş oluyoruz. Amacımız ülkemizi ve insanlarımızı en aydın, en ileri, en müreffeh, en serbest ve en mutlu medeniyet seviyesine bir an evvel getirebilmektir. Bu azameti yolda şiarımız tabii ki, büyük kurtarıcımız, önderimiz, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün işaret ettiği yarıcı istikamettir. Ülkemiz geleceğe heyecanla bakan çok parlak gençlerle doludur. Onların iyi eğitimli olmaları, eşitlik ve hürriyet içinde kendilerini serbestçe ifade edebilmeleri, fikir ve ifade özgürlüğü içinde gelişebilmeleri bizim vazgeçilmez vazifemizdir. Bu konularda hiçbir ülkeden; ne Amerika'dan, ne İngiltere'den, ne de Japonya'dan geri kalamayız. Tarihimizin içinden gelen, derin kültürümüzün kaymet

Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip

İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ

ölçülerini ifade eden Mevlana ve Yunus'un temsil ettiği insani hümanizmayı yaşatacağız ve bütün dünyaya tanıtacağız."

Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. **Umran Inan** da Covid-19'un, bilimsel araştırmanın önemini çok daha fazla öne çıkardığını ve dünyanın bu salgın hastalıktan çıkış yolunun bilimsel araştırma ile olacağını vurgulayarak şu değerlendirmelerde bulundu: "**Koç Üniversitesinde** de Covid-19 özelinde hali hazırda 40 küsur araştırma projesi yürütülmekte olup, hem Rumelifeneri Kampüsü'ndeki hem de **Koç Üniversitesi** Hastanesi'ndeki laboratuvarlarımızda geliştirilen maliyeti düşük ve hızlı bir tanı kiti, filyasyon ve takip sistemi ve aşı çalışmalarını ön plana çıkıyor. Bilimdeki değişim hızı artık yüz yıllar veya on yıllarla değil, yıllar ve hatta aylar bazında ölçülür oldu. Neredeyse her gün yeni bir disiplin doğuyor; eski disiplinler ise beklenmedik işbirlikleriyle yeniden hayat buluyor. Bizleri böyle bir gelecek beklerken kadınların eğitimde, ekonomide ve iş dünyasında en etkin şekilde yer almalarını sağlamayan toplumların global düzeyde çağdaş medeniyet ve insanlık için mücadelelerinde bir elleri arkada yanışmaya mahkum olduklarına yürekten inanıyorum. Bu nedenle de, bu iki bilim insanımızın ışığında kadınların toplumumuzdaki önemli yerlerini, tarifleyici katkılarını ve potansiyelini bir kez daha idrak edelim isterim. Üniversitemizin hem akademik hem de idari üst yönetiminin yüzde 40'ının kadınlardan oluşmasının da başarımızın en önemli unsurlarından biri olduğunu da eklemek isterim."

Cornell Üniversitesi'nden Prof. Dr. Filiz Garip'e, geliştirmiş olduğu çığır açıcı nitelikteki modern metodolojiler ile nüfus bilimi ve göç

alanlarındaki çalışmaları ve bilgisayar bilimleri, istatistik, siyasi bilimler gibi farklı disiplinlerin ötesine uzanan çok yönlü kuramsal katkılarına istinaden takdim etmekten olağanüstü gurur duyduklarını ifade eden Inan, "2020 **Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı alan bilim insanı ise, ışık ve nano teknolojiyi birleştirerek geliştirdiği yeni nesil sağlık ara-biyo-fonik sepsis gibi ölümcül ve kanser, Parkinson, Alzheimer ve demans gibi çok ciddi hastalıkların erken teşhisi için çalışmalarını sürdüren bir isim. École Polytechnique Fédérale de Lausanne'dan (EPFL) Prof. Dr. Hatice Altuğ'a, nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nano-biyo-fotonik uygulamalar alanındaki öncü katkılarına istinaden takdim etmekten olağanüstü gurur duyuyoruz." diye konuştu.

'DÜNYA NÜFUSUNUN BÜYÜK KISMI GÖÇ HAREKETLERİNDEN ETKİLENENLER YA DA GÖÇMENLERDEN OLUYOR'

Prof. Dr. Filiz Garip ise araştırmasında göçlerin nedenlerini derinlemesine incelediğini dile getirerek, şunları kaydetti:

"Milyonlarca Meksikalı göçmen Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşıyor. Yaklaşık 40 milyon insan Meksika'da doğmuş ve şu an ABD'de. Meksika üzerine çok şey yazılmış olmasına rağmen bize büyük resmi verecek araştırma pek yoktu. Yani bu 50 senedir devam eden göç hareketi, okuduğumuz şeylerde sanki hiç değişmemiş gibi bir resim ortaya çıkıyordu. Bu benim için merak konusu oldu. Çünkü Meksika 50 sene içinde çok değişen bir ülke, aynı şekilde ABD de. Göçmenlerin aynı kalacağı fikri bana makul gelmedi. En temel sorun göç eden ve etmeyen insanlar arasın-

daki farktı. Göçmenler arasında farklı insanlar var mı, sadece göçmenlere baktığımızda farklı profilde insan bulabilir miyiz sorusunun cevabı gerekiyordu. Yeni ilerlemeye başlayan ve daha önce bildiğim yapay zeka alanında metot kullandık. Bu verilere bakıp, bilgisayar programları kullanarak, verideki genel şemayı ortaya çıkardık. Bunu yapınca dört tane farklı göçmen dalgası olduğunu gördüm. Hepsinin durumları birbirinden farklı. Sonra gördüm ki, her birinin göç etmesinin nedeni bambaşka. Son 15 yıldır göç üzerine çalışıyorum. Dünya nüfusunun büyük kısmı göç hareketlerinden etkilenen insanlar ya da göçmenlerden oluşuyor. Kaç göçmen var, ekonomiye etkisi nedir gibi konuları anlatmamız lazım."

Prof. Dr. Hatice Altuğ da Avrupa'dan ve ABD'den birçok ödül aldığını ancak Türkiye'den daha önce hiç ödül almadığını hatırlatarak şunları kaydetti: "**Koç Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası, Türkiye'den aldığım ilk ve en önemli ödül. Türkiye'de yaptığımız çalışmalara bakıp, değer vermeleri bizi bu ödüle layık görmeleri beni çok mutlu etti. Laboratuvarımızın amacı ışık, fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak, gelecek nesil biyosensör ve biyomedikal aletler geliştirmek. Bu geliştirdiğimiz aletleri hastalıkların erken teşhisinden tutun da, kişiselleştirilmiş tıp gibi değişik alanlarda sağlık üzerindeki uygulamalarına bakıyoruz. Genel amacımız, insan hayatının kurtarılmasına katkıda bulunmak. Geliştirdiğimiz bu aletleri kan, idrar ve hücre ya da değişik biyomedikal örneklerin üzerine uyguluyoruz.

AB kapsamında konsorsiyum üzerinden aldığımız bir projenin ana konusu da sepsis üzerine hızlı teşhis yapabilecek bir aygıt geliştirmekti. Sepsis çok ölümcül bir hastalık. Teşhisinde dakikaların önemi büyük. Dolayısıyla geliştireceğimiz aygıtın çok hızlı sonuç vermesi gerekiyor. Biz böyle bir teknoloji geliştirdik. Barcelona'da bir hastaneye götürdük ve yoğun bakım ünitesinde doktorların eline verdik. Böylece direkt hastadan gelen örnekler üzerine aygıtı denemiş olduk. Bu aygıt çok küçük, çok ucuz ve taşınabilir. Sonucu çok hassas olduğu gibi çok hızlı geri dönüşü var. Geliştirdiğimiz bu aygıt laboratuvarından çıktı, bir doktorun eline geçti ve sonuçta belki bir hastanın hayatını kurtarabilecek üretime de dönüşebilir ileride. Dolayısıyla bu belki de bir araştırmacının en mutlu olacağı anlardan biridir."

Rahmi Koç Bilim Madalyası Hatice Altuğ ve Filiz Garip'in oldu

Evrensel bilime katkıda bulunan bilim insanlarını teşvik etmek amacıyla verilen **Koç Üniversitesi** Rahmi **Koç** Bilim Madalyası'nın 2019-2020 sahipleri belli oldu. Madalya 2019 yılı için sosyal bilimler alanında çığır açıcı çalışmalar yürüten Cornell Üniversitesi'nden Prof. Dr. Filiz Garip'e giderken, 2020'de ise EPFL'den Fotonik Doktora Okulu Direktörü Prof. Dr. Hatice Altuğ'un oldu.

YASEMİN SALİH

Türkiye'de yetişen ve küresel bilgi birikimine katkıda bulunan bilim insanlarının ödüllendirildiği **Koç Üniversitesi** Rahmi M. **Koç** Bilim Madalyası sahiplerini buldu. Bu yıl online olarak yapılan törende, pandemi nedeniyle geçen yıl açıklanamayan 2019'un madalya sahibi de kamuoyuna takdim edildi. İki madalyanın birden açıklandığı online ödül törenine genç bilim kadınları damga vurdu.

2019 yılına ait ödül, "İktisadi, İdari, Sosyal, İnsani Bilimler ve Hukuk" alanlarında çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu. 2020 yılının ödülü ise "Fen, Mühendislik ve Tıp Bilimleri" alanında çalışmalar gerçekleştiren İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Fotonik Doktora Okulu Direktörü ve Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi. Törende konuşan **Koç Üniversitesi** Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Nur

Dünyayı bilimsel araştırma kurtaracak

Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. **Umrhan İnan** ise COVID-19'un bilimsel araştırmanın önemini çok daha fazla öne çıkardığına vurgu yaptı. "Dünyamızın bu salgın hastalıktan çıkış yolu bilimsel araştırma ile olacak" diyen İnan, **Koç Üniversitesi'nde** yürütülen 40'ın üzerinde COVID-19 odaklı araştırma olduğunu ifade etti. Prof. Dr. **Umrhan İnan**, "Bunlar arasında hem Rumelifeneri Kampüsü'ndeki hem de **Koç Üniversitesi** Hastanesi'ndeki laboratuvarlarımızda geliştirilen maliyeti düşük ve hızlı bir tanı kiti, filyasyon ve takip sistemi ile aşı çalışmaları ön plana çıkıyor" diye

konuştu. İnan, kadınların eğitimde, ekonomide ve iş dünyasında en etkin şekilde yer almalarını sağlamayan toplumların global düzeyde çağdaş medeniyet ve insanlık için mücadelelerinde bir elleri arkada yarışmaya mahkum olduklarını söyleyerek, "Bu nedenle de, iki bilim insanımızın ışığında kadınların toplumumuzdaki önemli yerlerini, tarifleyici katkılarını ve potansiyelini bir kez daha idrak edelim isterim. Üniversitemizin hem akademik hem de idari üst yönetiminin yüzde 40'ının kadınlardan oluşması da başımızın en önemli unsurlarından biri" dedi.

Yalman, **Koç Üniversitesi** Rahmi M. **Koç** Bilim Madalyası'nı dünya çapında ses getiren ve diğer araştırmacılara ilham veren çalışmalarını nedeniyle, dünyaca ünlü iki bilim insanına vermekten gurur duyduklarını belirtti. **Koç Üni-**

versitesi Rektörü Prof. Dr. **Umrhan İnan** ise bilimde kadın etkisine vurgu yaparak, "Gelecek 10-20 yıl içinde insanlığı ve toplumları en çok etkileyecek olan yeni buluşlar, çoğunun sosyal ve insani bilimlerle temel bilimler, mühendislik ve tıp alanlarının kesişmelerinde ortaya çıkacak" dedi.

'Ne Amerika ne de İngiltere'den geri kalacağız'

Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Nur Yalman, üniversitelerinin her geçen gün Türkiye ve dünyanın en iyi eğitim kurumları arasındaki yerini pekiştirdiğini ifade etti. Prof. Dr. Yalman, "Bu yıl, 27'nci kuruluş yılını geride bırakacak olan Üniversitemiz 7 fakülte, 24 araştırma merkezi, 5 araştırma ve eğitim forumu, 322 laboratuvar ve **Koç Üniversitesi** Araştırma Hastanesi'yle Türkiye'nin en önemli eğitim ve araştırma kurumlarından biri haline geldi" dedi. Türkiye'de geleceğe heyecanla bakan çok parlak gençler bulunduğunu vurgulayan Yalman, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu gençlerin iyi eğitilmiş olmaları, eşitlik ve hürriyet içinde kendilerini serbestçe ifade edebilmeleri, fikir ve ifade özgürlüğü içinde gelişebilmeleri bizim vazgeçilmez vazifemizdir. Bu konularda hiçbir ülkeden; ne Amerika'dan, ne İngiltere'den, ne de Japonya'dan geri kalacağız. Tarihimizin içinden gelen, derin kültürümüzün kıymet ölçülerini ifade eden Mevlana ve Yunus'un temsil ettiği insani hümanizmayı yaşatacağız ve bütün dünyaya tanıttacağız."

Alkışlar iki genç bilim kadınına

» Prof. Dr. Filiz Garip ve Prof. Dr. Hatice Altuğ, 'Koç Üniversitesi Rahmi Koç Bilim Madalyası' ile ödüllendirildi

Koç Üniversitesi Rahmi Koç Bilim Madalyası iki genç bilim kadınının oldu. Göçmenlik konusunda yaptığı çalışmaya ödüle layık bulunan Prof. Dr. Filiz Garip, göçmen bir ailenin çocuğu ve kendisini hâlâ göçmen hissediyor. Sepsisin hızlı teşhisine imkan veren teknolojiyle ödül alan Prof. Dr. Hatice Altuğ da, geliştirdiği teknolojiyi Kovid-19'a uyarlayacaklarını anlattı.

Prof. Dr. Filiz Garip

Prof. Dr. Hatice Altuğ

Prof. Dr. Hatice Altuğ'un çalışmaları 10 Şubat 2020 tarihli Milliyet Gazetesi'nin manşetinde böyle yer almıştı.

Amaç insan hayatının kurtarılmasına katkı

Türkiye'nin yetiştirdiği evrensel bilgi birikimine katkıda bulunan başarılı bilim insanlarını ödüllendiren 'Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası' 2019 ve 2020 ödülleri düzenlenen online törenle iki kadın araştırmacıya verildi.

2019-2020 ödülleri

2019 yılına ait ödül, "İktisadi, İdari, Sosyal, İnsani Bilimler ve Hukuk" alanlarında çığır açıcı çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu.

2020 yılının ödülü ise "Fen, Mühendislik ve Tıp Bilimleri" alanında çalışmalar gerçekleştiren İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Fotonik Doktora Okulu Direktörü Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi. Çalışmalarıyla ufuk açan iki bilim insanı Milliyet'e konuştu.

Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünü bitirdikten yurtdışına doktora yapmak için giden ve orada sosyoloji üzerine çalışmalarına başlayarak kariyerini tamamen değiştiren Prof. Dr. Filiz Garip, aslında 'göçmen' bir ailenin çocuğu.

Kendisini hâlâ 'göçmen' olarak hissettiğini dile getiren Prof. Dr. Garip, "Benim araştırmalarımın altında aslında çok basit bir soru yatıyor; 'İnsanlar neden göç eder'. Bu soruyla başladım. Ben de göçmen bir ailenin kızıyım. Ailem nesiller öncesinde bugünkü Bulgaristan'a Adana'dan giden Osmanlılardan. Annem küçükken Türkiye'ye doğru yola çıkıyorlar ama demir perde inince sınıra yakın Kırcaali kentine yerleşiyorlar. 20 yıl o sınırın açılmasını bekliyorlar her gün olacakmış gibi. Ellerine ilk fırsat ben doğduğumda 1978 yılında geçiyor ve eşyalarını bir kaç valize sığdırıp

buz gibi bir trene binip Bursa'ya yola çıkıyorlar. Ben çocukluğum boyunca o gecenin hikayesini dinledim. Aslında mühendisliği bitirince içimde bir boşluk duygusu hissettim. Sosyolojinin içine girince de ilgimi çekti, sonuçta doğru yola girdiğimi hissettim. Göç konusunda çalışmam içten gelen kendimi anlama duygusuyla oldu" diye konuştu.

Karakteri değişecek

İklim değişikliğinin göç etkisi üzerine araştırmalara başladığını dile getiren Prof. Dr. Filiz Garip, "Bence ilerideki göç dalgalarının en büyük sebebi iklim değişiklikleri olacak. Dünyada olduğu gibi Türkiye de bunu yaşayacak. Önümüzdeki dönemde göç hareketlerinin karakteri değişecek. Çalışmalarımı Türkiye'ye kaydırmaya başladım. Çünkü Türkiye hep göç veren bir ülkediydi ama şu anda göç alan bir ülke oldu" dedi.

Işık ve nano teknolojiyi birleştirerek yeni nesil sağlık araçları geliştiren Prof. Hatice Altuğ, yaptıkları bilimsel çalışmalarla insan hayatının kurtarılmasına katkı sağlamayı amaçladıklarını vurguladı. Laboratuvarında ölümcül sepsis hastalığının hızlı teşhisini sağlayacak bir alet geliştirdiklerini ve bu teknolojinin şu anda bir hastanenin yoğun bakım ünitesinde doktorlar tarafından denendiğini anlatan Altuğ, şunları söyledi:

"Geliştirdiğimiz bu aygıt laboratuvarından çıktı, bir doktorun eline geçti ve sonuçta belki bir hastanın hayatını kurtarabilecek üretime de dönüşebilir. Şimdi o teknolojiyi Kovid-19 üzerinde uyguluyoruz. Kovid'in devamında ortaya çıkan ve bağışıklık sisteminin aşırı tepki vermesi nedeniyle hastaların ölümüne neden olan sitokin sendromunun

erken teşhis edilmesi üzerine çalışıyoruz. Çünkü bu erken teşhis edilirse, doktorlara hızlı teşhis ve tedavide yardımcı olabilir. Şu anda hastalardan alınan örnekler üzerinde alet ne kadar güvenilir ne kadar hassas onu araştırma aşamasındayız."

'En önemli ödülüm'

Prof. Dr. Altuğ, "Türkiye'den aldığım ilk ve en önemli ödül. Türkiye'de yaptığımız çalışmalara bakıp, değer vermeleri bizi bu ödüle layık görmeleri beni çok mutlu etti" dedi.

Bu iki harika bilim kadınına iyi tanıyın

İki harika bilim kadını... Biri 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olan göç konusunda dünya çapında ses getiren araştırmaları gerçekleştiren ABD Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip. Diğeri ise fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak hastalıkları erken teşhis edebilen biyosensör geliştiren İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ. İkisi de bu yıl online törenle açıklanan **Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim**

ÖZLEM YÜZAK

Madalyası'nın sahipleri Prof. Filiz Garip pandemi yüzünden gerçekleştirilemeyen 2019 yılı ödülünü aldı. Prof. Hatice Altuğ ise 2020 ödülünü... Çok gençler... 2 farklı kıtadan dünya çapında başarılarla imza atan bu iki bilim kadınının çalışma alanları birbirinden çok farklı. Ama ortak noktaları bilim tutkuları, ilham verici kişisel gelişimleri, ikisinin de anne olması ve son olarak eklemeliyim, ikisinin de çok güzel olmaları... Online törenin hemen ardından ikisi ile de Zoom üzerinden peş peşe 15'er dakikalık söyleşi yaptım.

PROF. DR. FİLİZ GARİP: Göç sorunlarının sonucu

Göçmen ailenin kızı Filiz Garip... Bulgaristan doğumlu. Yakın akrabalarını ziyarete giden ailesi SSCB döneminde kapıların kapanması ile uzun süre Türkiye'ye dönememiş. Sınır yakın Karcaali şehrinde yaşamış ve fırsat kollamış. Filiz Garip, "Ben çok küçükken dönmüşler. Bulgaristan'dan Bursa'ya soğuk trende yolculuğun öyküsü ile büyüdüm" diye anlatıyor. Sonra Ankara, ardından Trakya Çerkezköy. Başarılı bir öğrenci tabii. Anadolu lisesini bitirdikten sonra ver elini **Boğaziçi** Üniversitesi. Orada endüstri mühendisliği okuyor, finans yöneliyor. Doktora için New York'a Princeton Üniversitesi'ne gidiyor. "İlk kez orada bir sosyoloji dersine girdim. Çok etkilendim" diye anlatıyor. Yön değiştirerek doktorasını sosyoloji alanında göç üzerine yapıyor. "Tabii ailemi ikna etmek o kadar da kolay olmadı. Onlar da hayata sıfırdan başlamış insanlardı ama bana ve kardeşime inandılar, fırsat verdiler" diye ekliyor.

İlk çalışma, Tayland'daki iç göç üzerine. O dönem Tayland en hızlı büyüyen ekonomilerden, köyler hızla kentlere taşıyor ama bir köyün göç verme hızı diğer köyden farklı. Bunların nedenleri ne? Aile ve çevre faktörlerinin rolü ne? İşte bunları araştırıyor.

Sonra iç göçün dar bir alan olduğunu anlıyor ve genişletmek istiyor. ABD'de Meksika doğumlu 40 milyonu aşkın insan var. Onlar üzerine çalışıyor. Büyük veri teknolojilerinden yararlanarak çıkarıcı bir modelleme geliştiriyor.

"Meksika'dan ABD'ye 50 yıldır devam eden göç hareketi var ama sanki hiçbir değişim yokmuş gibi aynı şekilde devam ediyor görüldü. Ama gerçek hiç de öyle değil. Ben de bilgisayar modellerinden yararlanarak farklı modeller geliştirebilir miyiz diye düşündüm. 4 farklı göçmen dalgası var. Hepsini tetikleyen faktörler birbirinden farklı. Hepsini aynı modelledik. İşçi sınıfı göçünden eğitimli zengin Meksikalı sınıfın göçüne kadar... Diğer ülkeler için de bu modellerden yararlanmak gerek göçlerin nedenlerini doğru anlayabilmek için..." diyor. Araştırmalarında göç, ekonomik sosyoloji ve eşitsizlik kavramlarının kesişimine odaklanan Filiz Garip, bu çerçevede hareketliliğe olanak veren veya kısıtlayan, ekonomik eşitsizliğin artmasına veya azalmasına neden olan çeşitli mekanizmaları inceliyor. On the Move: Changing Mechanisms of Mexico-U.S. Migration adlı kitabı 4 ödül aldı...

■ Göç, dünyanın en büyük sorunlarından biri. Siz ana nedenlerini anlamadıkça göçü durduramayız diye yola çıkıp önemli bir modelleme geliştirdiniz. Biraz anlatabilir misiniz?

Büyük sistemi görmüyor insanlar. Göç sorunlarının nedeni değil, sonucu. Ve bunda herkesin, hepimizin bir payı, sorumluluğu var. Dış ilişkilerdeki hamlelerden küresel iklim değişikliğine kadar birçok şey tetikleyici güçler. Politika yapımcıları odaklandığı tek konu ise nasıl engelleriz, nasıl bir duvar öreriz oluyor. Bu işe yaramıyor.

■ Özellikle sosyal bilimlerde akademik dünyanın bilimsel bulguları çoğu zaman politika yapımcıların göz ardı ediyor. Sizin bu konuda bir çabanız oluyor mu?

Bilim insanının görevi sadece bilimsel çalışmalar üretmek olmamalı, aynı zamanda ürettiklerin topluma yer bulması için de çaba sarf etmeli. Ben buradan yola çıkıyorum her zaman. Karar vericilere nasıl ulaşabilirim. Keşke siyaset ile akademi arasında köprüler olabilse. Bu amaçla göçü her yönüyle irdeleyen bir kitap yazıyorum. Adını "Kökünden Sökülmüş" koyacağım.

■ Trump'ın göçmen politikaları feciydi. Yeni dönemde bekleniniz nedir?

Biden, daha bilim odaklı ilerleyeceğinin sinyallerini veriyor. Açıkçası daha umutluyum.

■ Türkiye'de göçmen sorunu ile ilgili çalışma var mı gündeminizde?

2 yıl önce Ankara'da Suriyeli göçmenlerle konuşmalara başlamıştım. Pandemi yüzünden sekteye uğradı. Türkiye'nin problemi Avrupa'nın tavırından kaynaklanıyor. Avrupa dışladığı için Türkiye sorumluluk alıyor, bu aynı zamanda büyük bir yük ve görev. Türkiye'de doğmuş 1 milyonu aşkın Suriyeli çocuk var. Ülke olarak bir tek Türkiye'yi biliyorlar. Nasıl entegre olacaklar?

Türkiye eskiden öteki taraftaydı, işçi ailelerinin Almanya'ya göçü örneğin. Şimdi tam tersi. Bu deneyimleri doğru aktarabilir şimdiki sorunu çözmek için.

■ Aynı çelişki?

■ Siz de göçmen olarak yaşadığınız yaşamınızı başka bir ülkede yine göçmen olarak sürdürüyorsunuz. 2 çocuğunuz ve aileniz... Bu duyguyu anlatabilir misiniz?

Bu bir yandan kültürel çeşitlilik ve zenginlik ama bir yandan da arada kalma duygusu. Daima iç içeler. İkiz çocukları var. Deniz ve Leyla. 9 yaşındalar ve onlar da şimdiden aynı çelişkili hissediyorlar.

■ Son olarak... Göçmen olmak ne demek size?

Her an yeni bir değişime hazır olmak demek. Göçmenlerde yeniden başlama enerjisi vardır ve bu çok olumludur. Yeterki doğru okuyabilelim.

PROF. DR. HATİCE ALTUĞ: En büyük tutkum fizik

Öğretmen bir anne babanın çocuğu... Burdur Karaman'dan çıkıp önce **Bilkent** Üniversitesi'ne, ardından ABD'ye Stanford Üniversitesi'ne, oradan da İsviçre Lozan'a uzanan yol... "Fizik benim en büyük tutkum" diyor. Lise yıllarında başarılı olduğundan çevresinin doktor ya da mühendis olması için ikna çabaları işe yaramamış. "Hem çok zor bir alan hem de iş bulamazsın, ne yapacaksın" sözleri ile karşılaştığını anlatıyor, "Ama zor olan beni çekiyor, küçük yaşlardan beri elektrik, ışık ilgimi çekiyordu, bilimemeye yönelmek, keşfetmek tutkusuna daha ağır bastı" diyerek.

Stanford'da fizik bölümüne henüz 28 yaşında iken Yardımcı Prof. unvanı ile kabul edilmiş. "Bir noktada yolum Mehmet Toner'in laboratuvarına düştü. Toner ve ekibi kanda dolaşan kanser hücrelerini teşhis için bir elektronik kan testi geliştiriyordu. Bundan çok etkilendim ve yönümü fotonik ve nanoteknolojiyi sağlık bilimlerine uygulamaya çevirdim" diyor.

İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik Enstitüsü'nden aldığı "Gel burada kendi laboratuvarını kur ve çalış" teklifini kabul etmiş. 15 yıldan beri burada. "Laboratuvarımızın amacı ışık, fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak gelecekteki biyosensör ve biyomedikal aletler geliştirmek. İşçi çip üzerinde manipüle ederek, ışığın hızını düşürerek cihazları geliştiriyoruz. Bu geliştirdiğimiz aletleri hastalıkları erken teşhisinden tutan da kişiselleştirilmiş tıp gibi değişen alanlarda sağlık üzerindeki uygulamalarına bakıyoruz. Genel amacımız, insan hayatının kurtarılmasına katkıda bulunmak. Geliştirdiğimiz bu aletleri kan, idrar ve hücresel ya da değişik biyomedikal örneklerin üzerine uyguluyoruz" diyor.

■ COVID-19 pandemisinde hâlâ çok zorlu bir sürecin içindeyiz. Bu konuda da çalışmalarınız var mı?

Evet, var. Koronavirüsün yol açtığı sitokin sendromunun bir benzeri sepsiste de var. Biz AB konsorsiyumu bir proje teklifi kapsamında geliştirdiğimiz ölüm-cül bir hastalık olan sepsisi erken teşhis test kitletirmizi COVID-19'a da uyarladık. Laboratuvar ortamında deneyimlerini sürdürüyoruz. Bunlar hızlı ve ucuz testler, her ortamda yapılabilirler. İlk başlarda hasta örneği bulmakta zorlanıyorduk ama artık onu da aştık. Tabii bunu üretecek şirket, üretimin onaylanması vs. belli süreçler var daha...

■ 'İşbirliğine açığız' dijital çözümler, sağlık biliminde giderek daha fazla yer tutuyor. Türkiye'de benzer çalışmalar takip ediyor musunuz? Nasıl buluyorsunuz?

Kendi çalıştığım alanda Türkiye'de de kimi üniversitelerde başarılı çalışmalar var. **Koç** ve **Bilkent** bilip takip ettiğim üniversiteler. Ama diğerleri de var. Hepsini işbirliğine açığız. Sanırım Türkiye'de önemli sorunlardan birini bilimsel buluşa ürüne çevirmekte...

■ Türkiye'den teklif alırsanız dönmeyi düşünür müsünüz?

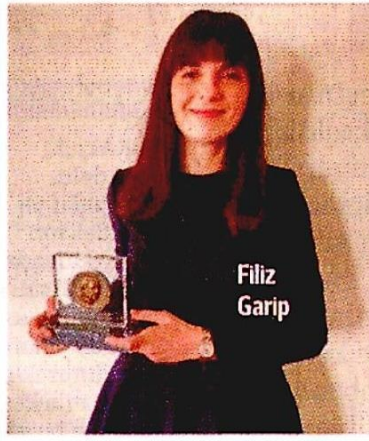
Çok emek verdiğimiz bir laboratuvarım var. O yüzden şimdilik gündemimde yok.

■ Hem bir bilim kadını hem anne olarak yaşadığınız güçlükler var mı?

Olmaz olur mu, üstelik destek alacağın ailen uzakta oluncu. Örneğin saat 18.00'de kızımı kreşten almak lazım ama bu toplantı var. Çözümler geliştirmem gerek, anem yanımda yok ki...

■ Gençlere önerileriniz?

Sevdikleri işi bulmaya çalışsınlar ve tutku ile yapsınlar...

Filiz
Garip

Hatice
Altuğ

BİLİM MADALYALARI KADINLARIN OLDU

Rahmi **Koç** Bilim Madalyası 2019-2020 yılı ödülleri bilime katkı yapan iki kadın bilim insanına verildi. Göçmenlerle ilgili yaptığı çalışmalarla Cornell Üniversitesi'nden Prof. Dr. Filiz Garip ve kanser üzerine yaptığı biyomühendislik çalışmalarıyla Lozan'dan Prof. Dr. Hatice Altuğ bilim madalyasına layık görüldü.

ELİF ERGU

Koç Üniversitesi tarafından Rahmi M. **Koç** Bilim Madalyası Ödülleri bu yıl bilime katkıda bulunan iki başarılı kadın bilim insanına verildi. Geçtiğimiz yıl ertelenen ödül töreni bu yıl 2019 ve 2020 yılı ödülleri kapsayacak şekilde çevrimiçi ortamda gerçekleştirildi. Türkiye'nin yetiştirdiği, evrensel bilgi birikimine katkıda bulunan ve gelecek vadeden genç bilim insanlarına verilen ödülü bu yıl iki kadın bilim insanı aldı. 2019 yılına ait ödül "İktisadi, İdari, Sosyal, İnsani Bilimler ve Hukuk" alanında Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu. 2020 yılı "Fen, Mühendislik ve Tıp Bilimleri" ödülü de İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Fotonik Doktora Okulu Direktörü ve Biyomühendislik Enstitüsü'nde

Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi. Prof. Dr. Filiz Garip aslında mühendislik okuduktan sonra sosyolojiye merak saran ve bu konuda da eğitimine devam eden ve Bulgar göçmeni olan bir ailenin kızı. Kendi deyimiyle o da göçmenlerle ilgili dünyanın farklı köşelerinde araştırma yaparken, kendisindeki ve ailesindeki bazı izleri keşfetti. Prof. Dr. Hatice Altuğ ise mühendislikle tıbbi birleştiren yeni teknolojilerin peşinde koşan bir bilim insanı. Öğretmen bir anne babanın kızı.

15 YILDIR ÇALIŞIYOR

Ödül töreninde Prof. Dr. Filiz Garip, Amerika'da milyonlarca Meksikalı göçmenle ilgili çalışmalara başladığını ifade etti ve şunları söyledi: "Meksika üzerine çok şey yazılmış olmasına rağmen bize büyük resmi verecek araştırma pek yoktu. Son 50 senede göç hareketi nasıl değişmiş olabilir, bunu nasıl anlayabiliriz diye araştırmaya başladım. Sonra gördüm ki, her birinin göç etmesinin nedeni bambaşka. Son 15 yıldır göç üzerine çalışıyorum. Benim için bu ödülü almak büyük onur."

TÜRKİYE'DEN İLK ÖDÜL

Prof. Dr. Hatice Altuğ, **Koç Üniversitesi** Rahmi M. **Koç** Bilim Madalyası'nın Türkiye'den aldığı ilk ve en önemli ödül olduğunu söyledi ve çalışmalarını ilgili şu bilgiyi aktardı: "Laboratuvarımızın amacı ışık, fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak, gelecek nesil biyosensör ve biyomedikal aletler geliştirmek. Bu geliştirdiğimiz aletleri hastalıkların erken teşhisinden tutun da, kişiselleştirilmiş tıp gibi değişik alanlarda sağlık üzerindeki uygulamalarına bakıyoruz. Genel amacımız, insan hayatının kurtarılmasına katkıda bulunmak."

İki bilim kadınına Rahmi Koç ödülü

'**KOÇ Üniversitesi** Rahmi M. Koç Bilim Madalyası' 2019 ve 2020 yılı ödülleri, online törenle iki kadın bilim insanına verildi. 2019'a ait ödül, 'iktisadi, idari, sosyal, insani bilimler ve hukuk' alanlarında çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu. Bu yılın ödülü ise, 'fen, mühendislik ve tıp bilimleri'nde çalışmalar gerçekleştiren İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Fotonik Doktora Okulu Direktörü Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi.

Rahmi M. Koç Bilim Madalyası kadınlara

Koç Üniversitesi tarafından başarılı ve öncü bilim insanlarını ödüllendirerek bilime hizmet etmek amacıyla 2016 yılında başlatılan **Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası** Prof. Dr. Filiz Garip (2019) ve Prof. Dr. Hatice Altuğ'a (2020) verildi.

Koronavirüs nedeniyle 2019 ve 2020 yıllarının ödül sahipleri **Koç Üniversitesi**'nin sosyal medya hesaplarından açıklandı. **Koç Holding** Onursal Başkanı Rahmi Koç'un geçen yıl geçirdiği kaza nedeniyle verilemeyen 2019 **Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası**, en gelişmiş ağ analitiğiyle, ileri veri toplama yöntemlerini kullanarak bir araya getiren ve geliştirmiş olduğu çığır açıcı modern metodolojiler ile nüfusbilimi ve göç alanlarındaki çalışmaları ve bilgisayar bilimleri, istatistik, siya-

Filiz Garip

Hatice Altuğ

si bilimler gibi farklı disiplinlerin ötesine uzanan çok yönlü kuramsal katkılarında bulunan Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu.

Bu seneki ödül ise ışık ve nano teknolojileri birleştirerek geliştirdiği yeni nesil sağlık araçları ile ciddi hastalıkların erken teşhisi için çalışmaları ve nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nanobiyofotonik uygulama alanlarındaki öncü katkılardan dolayı Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne Biyomühendislik Enstitüsü'nde Fotonik Doktora Okulu Direktörü ve Biyomühendislik Enstitüsü Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi. • Haber Merkezi

BU ONUR ONLARIN

Koc Üniversitesi

Rahmi Koc Bilim Madalyası iki genç bilim kadınının oldu. Göçmenlik konusunda yaptığı çalışmayla ödüle layık bulunan Prof. Dr. Filiz Garip, göçmen bir ailenin çocuğu ve kendisini hâlâ göçmen hissediyor. Sepsisin hızlı teşhisine imkân veren teknolojiyle ödül alan Prof. Hatice Altuğ da, geliştirdiği teknolojiyi Kovid-19'a uyarlayacaklarını anlattı.

» MELTEM GÜNAY 4'te

Hatice Altuğ

Filiz Garip

Altuğ'un Sepsis Projesi'ni **Milliyet** manşetten duyurmuştu.

İKİ DALDA VERİLDİ

Koç Üniversitesi Bilim Madalyası sahibini buldu

Koç Üniversitesi tarafından başarılı ve öncü bilim insanlarını ödüllendirerek bilime hizmet etmek amacıyla başlatılan Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası 2019 ve 2020 yılı ödülleri bu yıl online törenle sahiplerini buldu. 2019 yılı ödülü 21. yüzyılın en önemli problemlerinden biri olan göç konusunda ileri veri toplama yöntemlerini kullanarak gerçekleştirdiği çalışmalarına istinaden Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu. 2020 ödülü ise nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nano-biyo-fotonik uygulama alanlarındaki öncü katkılarıyla İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi.

Rahmi M. Koç Bilim Madalyaları İki Kadın Bilim İnsanına Takdim Edildi

Türkiye'nin yetiştirdiği, evrensel bilgi birikimine katkıda bulunan başarılı bilim insanlarını ödüllendiren, "Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası" 2019 ve 2020 yılı ödülleri düzenlenen online törenle iki kadın bilim insanına takdim edildi. 2019 yılına ait ödül, "İktisadi, İdari, Sosyal, İnsani Bilimler ve Hukuk" alanlarında çığır açıcı çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip'in oldu. 2020 yılının ödülü ise "Fen, Mühendislik ve Tıp Bilimleri" alanında çalışmalar gerçekleştiren İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Fotonik Doktora Okulu Direktörü ve Biyomühendislik Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildi. Törende konuşan Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Nur Yalman, Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı dünya çapında ses getiren ve diğer araştırmacılara

ilham veren çalışmaları nedeniyle, dünya- ca ünlü iki bilim insanına vermekten gurur duyduklarını belirtti. Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Umran İnan ise "Gelecek 10-20 yıl içinde insanlığı ve toplumları en çok etkileyecek olan yeni buluşların çoğunun sosyal ve insani bilimlerle temel bilimler, mühendislik ve tıp alanlarının keşiflerinde ortaya çıkacağını" söyledi.

Koç Üniversitesi tarafından, başarılı ve öncü bilim insanlarını ödüllendirerek, bilime hizmet etmek amacıyla başlatılan Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası bu yıl online törenle sahiplerini buldu. 2019 ve 2020 yıllarına ait ödüller, iktisadi, idari, sosyal, insani bilimler ve hukuk alanlarında çığır açıcı çalışmalar gerçekleştiren Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü ve Cornell Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip ile Fen, Mühendislik ve Tıp bilimleri alanında çalışmaları olan İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) Biyomühendislik

Enstitüsü'nde Öğretim Üyesi olan Prof. Dr. Hatice Altuğ'un oldu.

Prof. Dr. Garip, 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olan göç konusunda ileri veri toplama yöntemlerini kullanarak gerçekleştirdiği çalışmalarına istinaden 2019 yılı Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ödülüne layık görüldü. Prof. Dr. Hatice Altuğ ise nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nano-biyo-fotonik uygulama alanlarındaki öncü katkılarıyla 2020 yılı Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nın sahibi oldu.

Prof. Dr. Nur Yalman: "Üniversitemiz, hayır eserlerinin belki de en önemlisidir"

Törende konuşan, Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Nur Yalman, bu yıl Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı dünya çapında ilham veren çalışmaları nedeniyle iki bilim insanına vermekten büyük gurur duyduklarını belirtti. Prof. Dr. Nur Yalman, "İdarî, sosyal, insanî bilimler ve hukuk alanlarında önemli çalışmalara imza atan Prof. Dr. Filiz Garip ile fen, mühendislik ve tıp bilimleri alanında çığır açan araştırmaları bulunan Prof. Dr. Hatice Altuğ'u tebrik ediyorum. Bundan sonra da büyük başarılarla isimlerinden söz ettireceklerine inandığımızı ifade etmek istiyorum" dedi.

Prof. Dr. Yalman: "Şiarımız, Atatürk'ün işaret ettiği yaratıcı istikamettir"

Prof. Dr. Yalman sözlerini şöyle sürdürdü: "Bugün Üniversitemiz dünyanın en saygın akademik kuruluşları arasında haklı bir yer edinmiş ise ismi Caltech ve École Normale Supérieure gibi efsanevi üniversitelerle birlikte anılıyor ise bu başarının en önemli mimarlarından biri hiçbir zaman desteğini esirgemeyen Onursal Başkanımız sevgili Rahmi Koç'tur. Ülkemizin insani hayırseverliği asırlardan beri gelen olağanüstü yardım vakıflarıyla kanıtlanmıştır. Türk insanının iyiliğini ve hayırseverliğini Rahmi Koç, Semahat Arsel ve bütün Koç Ailesi canlı bir şekilde temsil etmektedir. Koç Üniversitemiz de çok kıymetli

öğretim kadrosu, harika kampüsü, değişik ve muhteşem araştırma merkezleri, Tıp Fakültesi ve Hastanesi ile bu yapılan hayır eserlerinin belki de en önemlisidir."

Koç Üniversitesi'nin her geçen gün Türkiye ve dünyanın en iyi eğitim kurumları arasındaki yerini pekiştirdiğini ifade eden Prof. Dr. Yalman, "Bu yıl, 27'nci kuruluş yılını geride bırakacak olan Üniversitemiz 7 fakülte, 24 araştırma merkezi, 5 araştırma ve eğitim forumu, 322 laboratuvar ve Koç Üniversitesi Araştırma Hastanesi'yle Türkiye'nin en önemli eğitim ve araştırma kurumlarından biri haline gelmiştir.

Bu muazzam ve doğrusu hayret verici başarıyı takdim edilen Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ile çok somut bir şekilde tespit etmiş oluyoruz. Amacımız ülkemizi ve insanlarımızı en aydın, en ileri, en müreffeh, en serbest ve en mutlu medeniyet seviyesine bir an evvel getirebilmektir. Bu azametli yolda şiarımız tabii ki, büyük kurtarıcımız, önderimiz, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün işaret ettiği yaratıcı istikamettir. Ülkemiz geleceğe heyecanla bakan çok parlak gençlerle doludur. Onların iyi eğitilmiş olmaları, eşitlik ve hürriyet içinde kendilerini serbestçe ifade edebilmeleri, fikir ve ifade özgürlüğü içinde gelişebilmeleri bizim vazgeçilmez vazifemizdir. Bu konularda hiçbir ülkeden; ne Amerika'dan, ne İngiltere'den, ne de Japonya'dan geri kalacağız. Tarihimizin içinden gelen, derin kültürümüzün kıymet ölçülerini ifade eden Mevlâna ve Yunus'un temsil ettiği insani hümanizmayı yaşatacağız ve bütün dünyaya tanıtacağız."

Prof. Dr. İnan: "Prof. Dr. Garip ve Prof. Dr. Altuğ yeni ufuklar açan isimler"

Törende konuşan Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Umran İnan, COVID-19'un bilimsel araştırmanın önemini çok daha fazla öne çıkardığını ve Dünyamızın bu salgın hastalıktan çıkış yolunun bilimsel araştırma ile olacağını kaydetti. Prof. Dr. Umran İnan, "Koç Üniversitesi'nde de COVID-19 özelinde hali hazırda 40 küsur araştırma projesi

yürütülmekte olup, hem Rumelifeneri Kampüsü'ndeki hem de Koç Üniversitesi Hastanesi'ndeki laboratuvarlarımızda geliştirilen maliyeti düşük ve hızlı bir tanı kiti, filyasyon ve takip sistemi ve aşı çalışmaları ön plana çıkıyor" dedi. Gelecek 10-20 yıl içinde insanlığı ve toplumları en çok etkileyecek olan yeni buluşların çoğunun sosyal ve insani bilimlerle temel bilimler, mühendislik ve tıp alanlarının kesişmelerinde ortaya çıkacağını belirten Prof. Dr. İnan, Koç Üniversitesi'nin de kurulduğundan bu yana disiplinlerarası çalışmalara odaklandığına dikkat çekti.

Prof. Dr. İnan sözlerini şöyle sürdürdü: "Bilimdeki değişim hızı artık yüz yıllar veya on yıllarla değil, yıllar ve hatta aylar bazında ölçülür oldu. Neredeyse her gün yeni bir disiplin doğuyor; eski disiplinler ise beklenmedik iş birlikleriyle yeniden hayat buluyor. Bizleri böyle bir gelecek beklerken kadınların eğitimde, ekonomide ve iş dünyasında en etkin şekilde yer almalarını sağlamayan toplumların global düzeyde çağdaş medeniyet ve insanlık için mücadelelerinde bir elleri arkada yarışmaya mahkûm olduklarına yürekten inanıyorum. Bu nedenle de, bu iki bilim insanımızın ışığında kadınların toplumumuzdaki önemli yerlerini, tarifleyici katkılarını ve potansiyelini bir kez daha idrak edelim isterim. Üniversitemizin hem akademik hem de idari üst yönetiminin %40'ının kadınlardan oluşmasının da başarımızın en önemli unsurlarından biri olduğunu da eklemek isterim.

2019 senesinin madalya sahibi, sosyal bilimler alanında yaptığı çalışmalarını en gelişmiş ağ analitiğiyle, ileri veri toplama yöntemlerini kullanarak bir araya getiren ve 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olan göç konusu hakkındaki çalışmalarıyla yeni ufuklar açan bir isim. Cornell Üniversitesi'nden Prof. Dr. Filiz Garip'e, geliştirmiş olduğu çığır açıcı nitelikteki modern metodolojiler ile nüfus bilimi ve göç alanlarındaki çalışmaları ve bilgisayar bilimleri, istatistik, siyasi bilimler gibi farklı disiplinlerin ötesine uzanan çok yönlü kuramsal katkılarına istinaden takdim etmekten olağanüstü gurur duyuyoruz. 2020 Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı

alan bilim insanı ise, ışık ve nano teknolojiyi birleştirerek geliştirdiği yeni nesil sağlık araçlarıyla sepsis gibi ölümcül ve kanser, Parkinson, Alzheimer ve demans gibi çok ciddi hastalıkların erken teşhisi için çalışmalarını sürdüren bir isim. École Polytechnique Fédérale de Lausanne'dan (EPFL) Prof. Dr. Hatice Altuğ'a, nano boyutta ışık-madde etkileşimleri, ışığın çip üstünde manipülasyonu ve yenilikçi nano-biyo-fotonik uygulama alanlarındaki öncü katkılarına istinaden takdim etmekten olağanüstü gurur duyuyoruz."

Prof. Dr. Filiz Garip: "Hayatım boyunca göçmen olarak yaşadım"

Araştırmasında göçlerin nedenlerini derinlemesine incelediğini ifade eden Prof. Dr. Filiz Garip, törende yaptığı konuşmada, hayatı boyunca bir göçmen olarak yaşadığını ifade etti. Prof. Dr. Filiz Garip, Araştırmalarına "Bilinçli olarak 'göç' çalışmak istiyorum diye başlamadığını, Harvard Üniversitesi'nde ders vermeye başladığında göç üzerine ders vermek istediğini, doktora tezinin göç alanında olduğunu söyledi. Prof. Dr. Filiz Garip şöyle devam etti: "Milyonlarca Meksikalı göçmen Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşıyor. Yaklaşık 40 milyon insan Meksika'da doğmuş ve şu an ABD'de. Meksika üzerine çok şey yazılmış olmasına rağmen bize büyük resmi verecek araştırma pek yoktu. Yani bu 50 senedir devam eden göç hareketi, okuduğumuz şeylerde sanki hiç değişmemiş gibi bir resim ortaya çıkıyordu. Bu benim için merak konusu oldu. Çünkü Meksika 50 sene içinde çok değişen bir ülke, aynı şekilde ABD de. Göçmenlerin aynı kalacağı fikri bana makul gelmedi. Son 50 senede bu göç hareketi nasıl değişmiş olabilir, bunu nasıl anlayabiliriz diye araştırmaya başladım. En temel sorum göç eden ve etmeyen insanlar arasındaki farktı. Göçmenler arasında farklı insanlar var mı, sadece göçmenlere baktığımızda farklı profile insan bulabilir miyiz sorusunun cevabı gerekiyordu. Yeni ilerlemeye başlayan ve daha önce bildiğim yapay zekâ alanında metot kullandık. Bu verilere bakıp, bilgisayar programları kullanarak, verideki genel şemayı ortaya çıkardık. Bunu yapınca dört tane farklı

göçmen dalgası olduğunu gördüm. Hepsinin durumları birbirinden farklı. Sonra gördüm ki, her birinin göç etmesinin nedeni bambaşka. Son 15 yıldır göç üzerine çalışıyorum. Dünya nüfusunun büyük kısmı göç hareketlerinden etkilenen insanlar ya da göçmenlerden oluşuyor. Kaç göçmen var, ekonomiye etkisi nedir gibi konuları anlatmamız lazım."

Koç Üniversitesi'nin hayran olduğu bir kurum olduğunu kaydeden Prof. Dr. Garip sözlerini şöyle tamamladı: "Öncelikle yapılan en önemli şey, bilimin önemini topluma anlatmak. Bence insanlığı ileri götürmek için elimizde daha iyi bir araç yok. Benim için bu ödülü almak büyük onur. Ama aynı zamanda bunu büyük bir sorumluluk olarak görüyorum. Kariyerimin çok başındayım, bundan böyle bu ödüle layık olmak istiyorum. Bu bilimsel çalışmaların topluma insanlığa faydasının olması için ekstra çalışmak, bana verilen bu sorumluluğu öğrencilere taşımak ve bilime, insanlığa katkı sağlamak gerekiyor."

Prof. Dr. Hatice Altuğ: "Bilimde en önemli şey hevesli olmak ve motivasyonunun olması çünkü bu sana gereken enerjiyi verir"

Avrupa'dan ve ABD'den birçok ödül aldığını ancak Türkiye'den daha önce hiç ödül almadığını kaydeden Prof. Dr. Altuğ, "Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası, Türkiye'den aldığım ilk ve en önemli ödül. Türkiye'de yaptığımız çalışmalara bakıp, değer vermeleri bizi bu ödüle layık görmeleri beni çok mutlu etti" dedi.

İsviçre'de École Polytechnique Fédérale de Lausanne'da (EPFL) grubunu kurarken farklı bilim insanlarını bir araya getirdiğine dikkat çeken Prof. Dr. Altuğ ise çalışmalarıyla ilgili şu bilgiyi aktardı: "Laboratuvarımızın amacı ışık, fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak, gelecek nesil biyosensör ve biyomedikal aletler geliştirmek. Bu geliştirdiğimiz aletleri hastalıkların erken teşhisinden tutun da, kişiselleştirilmiş tıp gibi değişik alanlarda sağlık üzerindeki uygulamalarına bakıyoruz. Genel amacımız, insan hayatının kurtarılmasına katkıda bulunmak. Geliştirdiğimiz bu aletleri

kan, idrar ve hücre ya da değişik biyomedikal örneklerin üzerine uyguluyoruz."

AB kapsamında konsorsiyum üzerinden aldığımız bir projenin ana konusu da sepsis üzerine hızlı teşhis yapabilecek bir aygıt geliştirmekti. Sepsis çok ölümcül bir hastalık. Teşhisinde dakikaların önemi büyük. Dolayısıyla geliştireceğimiz aygıtın çok hızlı sonuç vermesi gerekiyordu. Biz böyle bir teknoloji geliştirdik. Barcelona'da bir hastaneye götürdük ve yoğun bakım ünitesinde doktorların eline verdik. Böylece direkt hastadan gelen örnekler üzerine aygıtı denemiş olduk. Bu aygıt çok küçük, çok ucuz ve taşınabilir. Sonucu çok hassas olduğu gibi çok hızlı geri dönüşü var. Geliştirdiğimiz bu aygıt laboratuvarından çıktı, bir doktorun eline geçti ve sonuçta belki bir hastanın hayatını kurtarabilecek üretime de dönüşebilir ileride. Dolayısıyla bu belki de bir araştırmacının en mutlu olacağı anlardan biridir."

Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Umran İnan'ın başkanlığında dünyanın önde gelen farklı kurumlarında çalışan 2019 yılı seçici kurulunda, Prof. Dr. Timur Kuran (Duke Üniversitesi), Prof. Dr. Yasemin Soysal (Essex Üniversitesi), Prof. Dr. Kemal Kirişçi (Brookings Enstitüsü), Prof. Dr. Zeynep Çelik (New Jersey Teknoloji Enstitüsü ve Rutgers Devlet Üniversitesi) ve görev almıştır.

Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Umran İnan'ın başkanlığında dünyanın önde gelen farklı kurumlarında çalışan 2020 yılı seçici kurulunda ise, Prof. Dr. İvet Bahar (Pittsburg Üniversitesi), Prof. Dr. Ali Erdemir (Texas A&M Üniversitesi), Prof. Dr. Tamer Başar (Illinois Üniversitesi – Urbana-Champaign), Prof. Dr. Miral Dizdaroğlu (NIST-ABD Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü) görev almıştır.

**PRINCETON VE HARVARD'DAN
SONRA RAHMI KOÇ BİLİM
MADALYASI SAHİBİ OLAN
PROF. DR. FILİZ GARİP:**

BEYİN GÖÇÜ UMUTSUZLUKTAN

Bulgaristan'dan göç etmiş bir ailenin kızı olan ve tüm çocukluğu bir gece sürerek Türkiye'ye ulaşan o tren yolculuğunu dinlemekle geçen Prof. Dr. Filiz Garip, bugün ABD'de göç üzerine yaptığı araştırmalarla ses getiriyor. Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'na layık görülen Garip, SÖZCÜ'nün sorularını yanıtladı

**İş için
p yok**

dirmek isteyenler
ceğini belirterek
arını koruduğunu
Özden, "Yılbaşın-
yıldızlı otellerimiz-
4 gece, 4 bin ile
arasında öde-
Çeşme'de otelle-
9'unun kapalı ol-
k olan otellere de
ervasyon talebi
söyleyen Çeşme
liği (ÇEŞTOB) Baş-
Demir ise, "Açık
imizde 3-5 oda
er var, ama yılbaşı
k" dedi.

**Yılbaşı
yaklaşırken
netten etil
ilkol satışı
canlandı**

ILBAŞI yaklaşır-
piyasaya sah-
kol sürenlerin
gını hatırlatan
iye Esnaf ve
tkârlar Konfe-
syonu (TESK)
l Başkanı Ben-
Palandöken,
rdır sürece-
hte alkol üre-
özellikle yıl-
aklaşırken
ya daha çok
"dedi. Ya-
nasına rağ-
l alkolün
te satışı-
am ettiği-
tati çeken
löken, "Hem
e-ticaret si-
e hem de
medya uy-
aları üzerin-
l alkol satış-
üyor" dedi.

K MAHKEMESİ'NDEN

ralılar ABDURRAHMAN SAİD KAŞKA,
an Alacak davasında;
dilekçesinin tebliği mümkün olmamış,
amıştır. Adres Kayıt Sisteminde adresi
va dilekçesinin gazete ilanı ile tebliğine

Kuraklık kaynaklı yeni bir göç dalgası gelecek

■ Koronavirüs ve kuraklığın göç hareketini nasıl etkilemesini öngörüyorsunuz?

Koronavirüs hareketi kısıtladığı için göçü yavaşlattı. Ancak sınırlar açılır açılmaz şimdiye kadar bekleyen insanlarla göçte ani bir artış görebiliriz. Küresel ısınma, ekstrem iklim olayları ise göç üzerinde büyük bir etki

gösterecek. Türkiye'de de iç Anadolu gibi bölgelerimiz bunun sıkıntısını çekecek. Bir iç göç dalgasının başlaması çok muhtemel. Burada da bence bir eşitsizlik var. Çünkü küresel ısınmaya en çok katkıda bulunanlar Amerika, Avrupa gibi ülkeler ama en negatif etkilenecek ülkeler yine gelişmekte olan ülkeler olacak.

Göç yükünü zenginler değil bizim gibi ülkeler sırtlanıyor

■ Türkiye'nin Suriyeli göçmenlerin yükünü sırtlanmasını nasıl yorumluyorsunuz?

Bu büyük bir sorumluluk. Aslında çok bilinen bir gerçek var ki dünyada ağırlıklı olarak gelişmekte olan ülkeler göç alıyor. İnsanlar sanıyor ki Amerika'ya, Avrupa'ya göç var ancak ağırlıklı

olarak kapılarını açanlar Nijerya, Ürdün ve Türkiye gibi ülkeler. Bu hem gelişmekte olan ülkeler hem de göçmenler için haksızlık. Bunu, dünyadaki büyük eşitsizliğin bir parçası olarak görüyoruz.

Türkiye'nin yetiştirdiği, evrensel bilgi birikimine katkıda bulunan başarılı bilim insanlarını ödüllendiren Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası geçtiğimiz hafta online bir törenle 2019 ve 2020 yılları için ayrı ayrı iki bilim kadınına verildi. 2019 ödülünü Cornell Üniversitesi Sosyoloji Öğretim Üyesi Prof. Dr. Filiz Garip, 2020 ödülünü ise İsviçre'de Biyomühendislik Enstitüsü'nden Prof. Dr. Hatice Altuğ aldı. Her iki isim, pek çok önemli bilim insanımız gibi çalışmalarını yurtdışında sürdürüyor. Göç konusunda çalışmaları ile ses getiren, Rahmi M. Koç Bilim Madalyası 2019 sahibi Prof. Garip, "İnsanları göçe iten, umutsuzluktur. Savaşın çok da farklı değil; yoksulluk, işsizlik göçü tetikliyor. Gelir eşitsizliğini ülkeler içinde de arasında da çözemedikçe sıkıntısını daha uzun yıllar yaşayacağız" dedi.

ÖNÜMÜZÜ GÖREMİYORUZ

■ Türkiye sizin gibi çok önemli değerlerini yurtdışına beyin göçü veriyor. Bunun nedeni ne size göre?

Oysa doktora için Amerika'ya ilk gittiğim yıllarda tam tersine bir beyin göçü başlamıştı. Ancak sonra gelecekle ilgili umutlar yavaş yavaş sönmeye başladı. Yurtdışına gidip sıfırdan başlamak, insanın ülkesini bırakması çok zor bir karar. Ama uzun vadede bir umut ışığı olsa ben bu hareketin hemen tersine döneceğine eminim. Ekonomik sıkıntılar ve pandemiden dolayı önü-

Özlem Ermiş
BEYHAN

müzü göremediğimiz bir dönemdeyiz.

HİKAYEYİ KAYBETTİK

■ Çocuklarımızın da en büyük hayali yurtdışına gitmek olmaya başladı. Size göre çıkış nerede?

Türkiye'nin büyüyen ve gelecek vadeden bir ülke olmasını sağlamak gerek. O kadar büyük bir gücümüz var ki Türkiye'de. Rahmi M. Koç Bilim Madalyası 2020'yi alan Prof. Dr. Hatice Altuğ da ben de, bu ödülü alan tüm insanlar da Türkiye'nin eğitim sisteminden, devlet okullarından çıkmış kişileriz. Çok iyi özel üniversitelerimiz de var. Çok parlak bir gençliğimiz var ama Türkiye'nin umut veren geleceği hikayesini biraz kaybettik. Ben bu bilim madalyasını uzun vadede köprüleri kurmak için atılan bir adım olarak görüyorum. Bizim için bu madalyada en önemlisi Türkiye ile bağımızın güçlenmesi oldu.

ÇOĞUMUZ GÖÇMEN

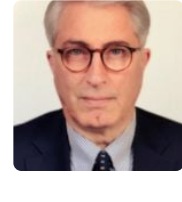
■ Göç konusuna ilginiz nasıl başladı?

Boğaziçi Üniversitesi endüstri mühendisliğinin ardından Princeton'da sosyolojiye yöneldim. Harvard'da ders verirken göçe odaklandım. Meksikalı göçmenler hakkında yapay zekayı kullanarak araştırma yaptım. Dünya nüfusunun büyük kısmı göçmendir. Ailem de göçmen. Bulgaristan'dan doğduğum yıl, 1978'de bir valizle Türkiye'ye geldiler ve çocukluğum o tren yolculuğunu dinleyerek geçti.

Prof. Dr.
Filiz Garip

Dünyada yıldızı yükselen iki genç bilim kadını daha

Murat Yetkin
Gazeteci-Yazar
19 ARALIK 2020

Prof. Dr. Filiz Garip (solda) ve Prof. Dr. Hatice Altuğ bilim ödülleriyle görülüyor. (Foto: Koç Üniversitesi)

Geçen yıl yapılamayan Rahmi Koç Bilim Madalyası ödül töreni, 2020 Bilim Madalyası töreniyle birlikte 17 Aralık'ta kovit salgını nedeniyle dijital ortamda yapıldı. Koç Üniversitesi Rektörü Umran Inan 2019 yılı bilim ödülünün Cornell Üniversitesinden Prof. Dr. Filiz Garip, 2020 ödülünün ise Lozan Üniversitesinden Prof. Dr. Hatice Altuğ'a verildiğini ilan etti. Koç Bilim Ödülünün dünyada yıldızı yükselen [iki Türk bilim kadınına](#) verilmiş olması önemli.

Göç sorunlarını araştıran bir göçmen

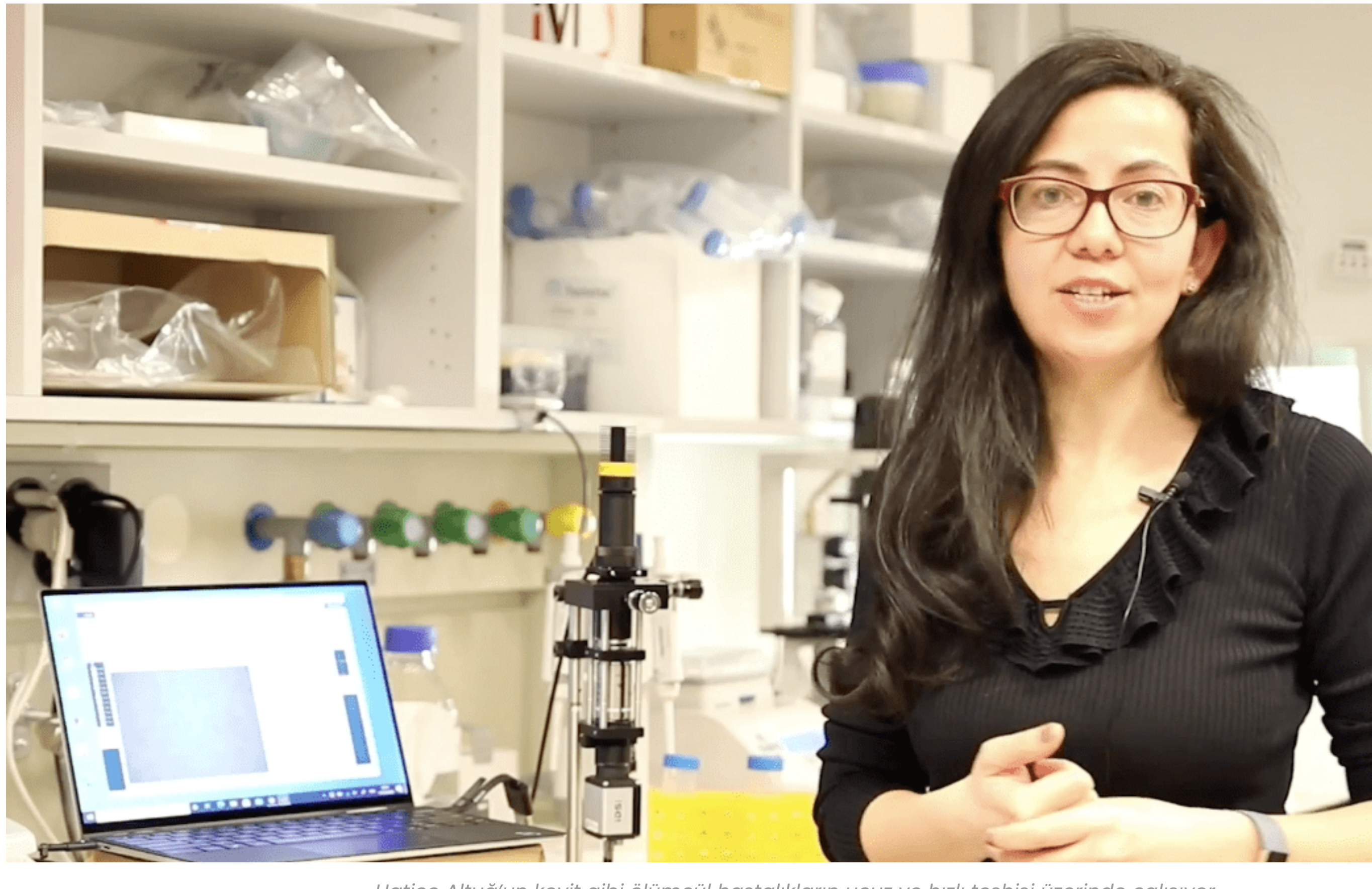
Filiz Garip, ABD'deki Cornell Üniversitesinde sosyoloji dersleri veriyor. Bilim dünyasında özellikle göç ve göçmen araştırmalarıyla tanınıyor. İşin ilginç yanı, kendisinin de göçmen bir aileden olması. Garip'in ailesi, doğduğu 1978 yılında Bulgaristan'ın Kırcaali şehrinden Türkiye'ye göçmüştü. Yani göçmenliğin ne olduğunu yaşıyarak biliyor. Ankara ve İstanbul'da ilk ve orta eğitimi sonrası Boğaziçi Üniversitesinde Endüstri Mühendisliği okumuş. Sonra alan değiştirerek önce ekonomi, sonra sosyolojiye geçiş yapmış. İleri teknoloji kullanarak göç dalgalarının toplumsal yapıya ve ekonomiye etkilerini modelliyor. Meksika'dan ABD'ye göç üzerine yazdığı bir kitap dört uluslararası ödül almış. Türkiye'deki Suriyeli göçmenler üzerine başlattığı bir çalışma koronavirüs Covid-19 pandemisi nedeniyle şu anda sekteye uğramış durumda.

Filiz Garip, Tayland'da göç araştırmaları sırasında görülüyor.

Fizikle tıbbi buluşturan Bilkentli

Hatice Altuğ İsviçre'de Lozan Politeknik Üniversitesinde fotonik ve biyomühendislik dersleri veriyor. Burdur'da doğmuş, liseyi Antalya'da bitirdikten sonra Bilkent'te fizik okumuş. Standord ve Boston üniversitelerinde burslu olarak optik ve nanoteknoloji çalışmış. 2011 yılında Popular Science dergisi tarafından Yılın En Başarılı 10 Genç Bilim İnsanından biri seçilmiş. Işık ve nano teknolojiyi birleştirerek geliştirdiği yeni nesil sağlık araçları ile çok ciddi hastalıkların erken teşhisi için yaptığı çalışmaları öncü sayılıyor. Laboratuvarında geliştirdikleri portatif bir cihaz, sepsis ve benzeri ölümcül hastalıkların hızlı teşhisinde kullanılmaya başlamış. Şimdi de kovit teşhisinde kullanılması için çalışmalar sürdürülüyor.

Hatice Altuğ'un kovit gibi ölümcül hastalıkların ucuz ve hızlı teşhisi üzerinde çalışıyor.

Dışarıda başarınca övünüyoruz ama

Daha geçenlerde Almanya'da kovit aşısı geliştirmesine katkıda bulunan Uğur Şahin ve Özlem Türeci ile övündük. Geçenlerde Financial Times gazetesi onları 2020'nin en etkili insanları insanları ilan etti. Burada yeterli imkân bulamadıkları için [göçmen beyinlerimizin "Türk" olduğunu](#) ancak dışarıya gidip başarı elde ettiğinde hatırlıyor ve övünüyor yöneticilerimiz.

Uğur Şahin ve Özlem Türeci, geliştirdikleri aşı üzerine BM Genel Kurul delegelerine bilgi verirken görülüyor.

Benzeri bir durumu giyilebilir kalp pili icat eden ve şimdilerde kadınlarda göğüs kanserini teşhis edebilen sutyen üzerinde çalışan ABD'deki MIT laboratuvarından Prof. Dr. Canan Dağdeviren özeline görmedik mi? Yine Boston'da Harvard Üniversitesi Genetik Hastalıklar Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gökhan Hotamışligil ve MIT İktisat Bölümünde yoksulluk-refah-demokrasi çalışmalarıyla da dünyada en çok atıfta bulunulan 10 iktisatçı arasında sayılan Prof. Dr. Daron Acemoğlu özeline görmüyor muyuz? Üçüyle de tanışma şansını bulduğum için çok rahat söyleyebilirim. Üçü de Türkiye'de olsalar bırakın bu başarıları elde etmeyi, inandıkları doğruları söyleme alışkanlıkları nedeniyle muhtemelen KHK'larla üniversiteden uzaklaştırılmış, belki de hapse girmiş olabilirlerdi.

Canan Dağdeviren giyilebilir ve tükenmeyen kalp pili icat etti, görüş kanserini erken teşhis edecek sutyen üzerinde çalışıyor.

İlk defa bir bilim dalında Nobel alan Türk olarak övündüğümüz Prod. Dr. Aziz Sancar, Türkiye'de kalsaydı kim bilir hangi üniversitede bürokratik çarklar arasında projelerine ödenek bulmak için çırpınıyor olacaktı. Yalan mı?

Ağlanacak halimizle böbürlenmek

Türkiye'de ideolojik, siyasi ve kültürel çarklar arasında öğütülüp kaybolan nice Uğur, Özlem, Filiz, Hatice, Canan, Gökhan, Daron var. Meselenin özünde fikir ve ifade özgürlüğü vardır. Fikir ve tezlerin özgürce ifade edilemediği ortamlarda bilimsel ve teknolojik gelişme tesadüflere ve şansı yaver giden şahsi gayretlere bağlıdır. Ağlanacak halimizle böbürlenmek ise bize özgü bir çarpıklık. Rahmi Koç 2019 ve 2020 Bilim Madalyalarının iki genç bilim kadınına verilmiş olması sadece kadınların toplumda daha önde, etkili ve görünür olması açısından önemliyle değil, aynı zamanda bilim çalışmalarındaki bu gerçeği yüzümüze vurduğu için de önemlidir. Ödülü alanları da takdir edip verenleri de kutlamak gerekiyor.

Tags: bilim madalyası Canan Dağdeviren Daron Acemoğlu Filiz Garip Gökhan Hotamışligil Hatice Altuğ ifade özgürlüğü Koç Koç Üniversitesi kovit kovit aşısı Murat Yetkin

ÖNCEKİ HABER Türkiye'de ne önemli?

SONRAKİ HABER Yalçındağ, Biden'a "yaptırım ticarete zarar verir" dedi

BUNLARI DA BEĞENEBİLİRSİNİZ...

Kuva-yi Milliye ruhu ve "Karayılan Hikayesi"

19 MAYIS 2021

Olimpiyatlar Temmuz'da korona riski uyarısıyla ertelendi

28 MART 2020

Koronavirüs orduların rolünü de değiştiriyor

8 NISAN 2020

[Dünya Gazetesi](#) > [Yazarlar](#) > [Vahap MUNYAR](#) > Göçmenlerde inanılmaz 'yeniden başlama

Göçmenlerde inanılmaz 'yeniden başlama' enerjisi var

Vahap MUNYAR
İŞ DÜNYASINDA DİYALOG
vahap.munyar@dunya.com

21 Aralık 2020 Pazartesi

1950'li yılların sonları... Osmanlı döneminde Adana'dan Bulgaristan'a göç etmiş bir ailenin fertleri Türkiye'de kalan aile üyeleriyle yeniden bir araya gelebilme yola koyuldu.

Söz konusu ailenin "vatan hasreti yolculuğu", o günlerin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB) blokuna, diğer bir deyimle "Demir Perde"ye takıldı. Ai Kircaali'ye yerleşti.

1978'de Filiz doğduğunda, Türkiye'ye göç fırsatı da gündemlerine geldi. Eşyalarını birkaç valize sığdırıp, kucaklarında Filiz bebek, buz gibi bir vagona sığınip doğru yola çıktılar.

Bugün ABD'de Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü, Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi olan Prof. Filiz Garip, 1978'deki trer yolculuğunun öyküsünü dinleyerek büyüdü.

ABD'de Türkiye'nin gururu olan Prof. Filiz Garip'i görüntülü platformda gerçekleşen "Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası" töreninde izledim.

Prof. Garip, "İktisadi, idari, sosyal, insani, bilimler ve hukuk" alanlarındaki "çığır açıcı" çalışmalarıyla 2019 yılı ödülünü alırken, öyküsünü de paylaştı:

-Bulgaristan doğumluyum. Ailem ben doğar doğmaz Türkiye'ye göç etmiş. Bir süre Ankara'da yaşadık. Sonra da Çerkezköy'e taşındık. İlkokulu Çerkezköy'de İstanbul'da bitirdim. Boğaziçi Üniversitesi'nde mühendislik okudum.

Sonra ABD yıllarının başladığını belirtti:

-Princeton Üniversitesi'ne girdim. New York'ta bir şirkette çalışmaya başladım. Farklı ders olarak sosyoloji de aldım. Princeton'da sosyolojiye odaklanmaya verdim.

Doktora tezini Tayland'daki "köyden kente göç" üzerine hazırladığını kaydedip, ekledi:

-Yıllarca mühendis olmak için çalıştıktan sonra bir çırpıda hiç bilmediğim yola girmek belki de göçmen ruhumun sonucuydu.

Kararını şöyle analiz etti:

- Cesaretim, belki de herşeyini bırakıp gelmiş, sıfırdan başlamış ama yine de başarmış bir ailede büyümekten geliyor.

Doktora tezinin Harvard Üniversitesi'nde ders verme kapısını açtığını vurguladı:

- Harvard'da ABD'deki 40 milyon Meksika doğumlu göçmenler konusuna yöneldim.

Ekibiyle birlikte Meksika'ya gidip yüzlerce aileyle konuştuklarını anlattı:

- Göçmenleri genelde ekonomik koşullarını düzeltmek için bir yerden başka yere giden insanlar olarak görürdük. Araştırdınca farklı nedenler olduğunu anla

Şu noktanın altını çizdi:

- Ana nedenlerini anlamadığımız sürece göçü durdurmak imkansız.

Göçmenliğin her bildiğini yeniden öğrenmek anlamına geldiğine vurgu yapıp sürdürdü:

- Göçmen olmak, kendini ispatlamak için sürekli çalışmak, her zaman değişikliğe hazır olmak demek.

Noktayı şu mesajla koydu:

- Göçmenlerde aslında inanılmaz bir yeniden başlama enerjisi var. Bu, hepimiz için bir itici güç olabilir. Yeter ki olanak sağlayalım.

1978'de henüz bebekken buz gibi vagona yaşadığı göçü her dinledikçe Prof. Garip'in "yeniden başlama enerjisi" tetiklendi.

Bu "enerji" onu Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörlüğüne taşıdı.

Prof. Garip, aynı enerjiyle "Rahmi M. Koç Bilim Madalyası"na uzandı.

Göçmen ruhu ailemde hep canlı

1989 yılı Haziran ayı, Çerkezköy... Bulgaristan göçmeni bir Türk ailenin evinde gelecek konuklar için hazırlık telaşı var:

- Evdeki tüm battaniye ve çarşaflarla her boş alana yatak yapılacak. Bulgaristan'dan akrabalarımız geliyor.

Cornell Üniversitesi Ekonomi ve Toplum Çalışmaları Merkezi Direktörü Prof. Filiz Garip, 2019 yılı "Rahmi M. Koç Bilim Madalyası"nı aldığı törende Türkiye'ye

-Türkiye, 2010 yılına kadar net göç veriyordu. Şimdi göç alan bir ülkeyiz. Milyonlarca göçmene şu anda ev sahipliği yapıyoruz. Bu, Türkiye için bir ilk değil.

1989 yılında 11 yaşındayken yaşadığı geceyi anlatıp, ekledi:

- O yıl yaklaşık 300 bin Türk, Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç etti. Türkiye, tereddüt etmeden onları kabul etti. O göç geride kaldı ama göçmen ruhu ailemde canlı.

'Fırsat kapısı'ndan girdi, 'Sepsis'i hızlı teşhis cihazı yaptı

BURDUR'un Karamanlı ilçesinde 1978 yılında öğretmen anne-babanın 3'üncü çocuğu olarak dünyaya gelen Hatice, üniversite tercihlerini yaparken şöyle di

- Fizik okursam temelim sağlam olur.

Bu hedefle Bilkent Üniversitesine girdiği ilk yıl yurt dışı planlarına da odaklandı:

- Lisans üstü eğitimi için Stanford Üniversitesine (ABD) gitmeliyim.

Stanford Üniversitesindeki eğitimini tamamlarken şu kaniya vardı:

-Stanford, benim için kısıtlamaların değil, fırsatların açıldığı yer oldu.

Nitekim Ocak 2007'de, 28 yaşındayken asistan profesör olarak Boston

Üniversitesi elektrik bölümünde göreve başladı. Harvard Üniversitesi'nde iki farklı laboratuvarında gözlemler yaptı:

- Birincisi fizik bölümüydü, quantum optik üzerine. İkincisi Harvard Tıp Fakültesi'nde Mehmet Toner hocanın laboratuvarıydı. Kandaki kanser hücrelerini yakalayabilecek bir aygıt geliştiriyorlardı.

Bu alana yöneldi:

-Kendi laboratuvarımda fotonik ve nanoteknolojiyi sağlık alanına uygulamaya odaklanabilirim.

2012'de bazı üniversitelerden teklifler aldı. İsviçre'deki Ecole Polytechnique Federale de Lausanne'dan (EPFL) gelen teklifi seçti. Lozan'a taşındı.

Fen, mühendislik ve tıp bilimleri alanındaki çalışmalarıyla 2020 yılı "Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası"nı alan Prof. Hatice Altuğ, törende öykü anlatıp, sürdürdü:

-EPFL'de 15-20 kişilik bir takım kurduk. Laboratuvarımızın amacı ışık, fotonik ve nanoteknolojiyi kullanarak gelecek nesil biyosensör ve biyomedikal aletler geliştirmek.

Aletlerin etkisi üzerinde durdu:

-Geliştirdiğimiz aletleri hastalıkların erken teşhisinden tutun da, kişiselleştirilmiş tıp gibi değişik alanlarda sağlık üzerindeki uygulamalarına bakıyoruz. Ama insan hayatının kurtarılmasına katkıda bulunmak.

AB kapsamında yürüttüğü projeye işaret etti:

-Projenin ana konusu "sepsis" üzerine hızlı teşhis yapabilecek bir aygıt geliştirmektir. "Sepsis" çok ölümcül bir hastalık. Teşhisinde dakikaların önemi büyük.

Teknolojiyi geliştirip Barcelona'da bir hastanede yoğun bakım ünitesindeki doktorlara verdiklerini aktardı:

-Aygıt çok küçük, taşınabilir ve fiyat olarak da ulaşılabilir. Sonucu çok hassas olduğu gibi hızlı geri dönüşü de var. Prof. Hatice Altuğ, "sepsis" in yanısıra ka Parkinson, Alzheimer ve demans gibi hastalıkların erken teşhisini sağlayacak aygıtlar için çalışmalarını sürdürüyor.

Yolun açık olsun Prof. Hatice Altuğ.

Yazara Ait Diğer Yazılar

[Araya COVID girdi, 'Baba'yı son yolculuğa balkondan uğurlayabildiler](#)

18 Aralık 2020

[Restoran sayısı 550'yi buldu, 120 çalışanına patronluk kapısını açtı](#)

16 Aralık 2020

[Sıkıntıdaki şirketleri 'Varlık Geliştirme' modeliyle yaşatalım](#)

14 Aralık 2020

[AVM'de ciroya dayalı kiraya geçelim, ceza maddesi de kaldırılсын](#)

10 Aralık 2020

[Yeni mezun mühendis için 'yıldız operatör' tanımıyla kapı açtılar](#)

08 Aralık 2020

[Kapalıçarşı'da Dubai'ye satılmış 'şifa tasları'nı fazla bedel ödeyip aldı](#)

17 Aralık 2020

[MESS'in Mext'i 'verimlilik doping merkezi' gibi oldu](#)

15 Aralık 2020

[Keşke Contemporary İstanbul'u eylül ayında yapsaydık](#)

11 Aralık 2020

[2.5 milyon sensörden bilgileri alıyoruz, veriyi demokratikleştiriyoruz](#)

09 Aralık 2020

['Güneş'in temelinde milyarda 10 saflıkta hammadde ve ingot var](#)

07 Aralık 2020

Dunya.com internet sitesinde yer alan yazılı ve görsel içerik; izinsiz olarak kaynak gösterilse dahi kısmen ya da tamamen kopyalanamaz, başka yerde kullanılamaz.

Piyasa verileri FOREKS Bilgi İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından sağlanmaktadır. BIST hisse senetleri, VİOP ve tahvil-bono verileri 15 dakika gecikmeli verilmektedir.

BIST isim ve logosu "koruma marka belgesi" altında korunmakta olup izinsiz kullanılamaz, ıktibas edilemez, değıştirilemez. BIST ismi altında açıklanan tüm bilgilerin telif hakları tamamen BIST'e ait yayınlanamaz.

[Çerez Politikası](#) [Aydınlatma Metni](#) [Gizlilik Politikası](#) [Reklam](#) [İletişim](#) [Dünya Gazetesi Künyesi](#)

Yazılım & Tasarım: Bilgin Pro